

Dosarul nr. 2r-107/24
2-23092334-01-2r-29022024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila)

DECIZIE

15 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Toderica împotriva Societății pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a compensației în locul restabilirii la locul de muncă și a despăgubirii pentru neachitarea la timp a salariului,

împotriva încheierii din 17 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi” pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel,

c o n s t a t ă:

La 27 iunie 2023, Serghei Toderica a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a compensației în locul restabilirii la locul de muncă și a despăgubirii pentru neachitarea la timp a salariului.

Prin hotărârea din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Serghei Toderica. S-a anulat ordinul nr. * * * din * * * * * „Cu privire la rezilierea contractului de muncă emis în privința lui Serghei Toderica”. S-a încasat în beneficiul lui Serghei Toderica de la Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi” suma de 86746,40 de lei, inclusiv 46517,35 de lei cu titlu de salariu pentru perioada de absență forțată de la muncă din * * * * * până la * * * * *, 38059,65 de lei cu titlu de compensație în locul restabilirii

în funcție și 2169,40 de lei cu titlu de plată suplimentară de 0,3% pentru neplata la timp a salariului. În rest, acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată. S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, în bugetul de stat al Republicii Moldova, suma de 2702,39 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 15 august 2023, Serghei Toderica a declarat apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei spre rejudecare la un alt complet de judecată.

La 17 august 2023, Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a declarat apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond în partea încasării din contul pârâtului a sumei de 38059,65 de lei cu titlu de compensație în locul restabilirii în funcție și încasarea 2702,39 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul Serghei Toderica și cererii de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța. S-a comunicat lui Serghei Toderica că urmează să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului. S-a comunicat Societății pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, precum și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 856,34 de lei. S-a comunicat apelanților că li se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art. 369 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri (f.d.89-91).

Prin încheierea din 17 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 06 februarie 2024, Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Comrat, la etapa primirii cererii de apel.

În argumentarea cererii de recurs, a indicat că Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel, neavând nici un temei legal. Prin emiterea acesteia, i s-a încălcat un drept garantat de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, adică dreptul de acces la instanța de judecată.

A relatat că lipsirea unei părți de posibilitatea de a ataca o hotărâre și la un recurs efectiv nu este altceva decât încălcarea art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 06 februarie 2024 este în termen, or, încheierea recurată, ce constituie obiectul prezentului recurs, a fost expediată recurentului ulterior depunerii recursului.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, prin hotărârea din 20 iulie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Serghei Toderica. S-a anulat ordinul nr. *** din *** **** *****”Cu privire la rezilierea contractului de muncă emis în privința lui Serghei Toderica. S-a încasat în beneficiul lui Serghei Toderica de la Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, suma de 86746,40 de lei, inclusiv 46517, 35 de lei cu titlu de salariu pentru perioada de absență forțată de la muncă din *** **** ***** până la *** **** *****, 38059,65 de lei cu titlu de compensație în locul restabilirii în funcție și 2169,40 de lei cu titlu de plată suplimentară de 0,3% pentru neplata la timp a salariului. În rest, acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată. S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, în bugetul de stat al Republicii Moldova, suma de 2702,39 de lei cu titlu de taxă de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, 17 august 2023, Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a declarat apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond în partea încasării din contul pârâtului a sumei de 38059,65 de lei cu titlu de compensație în locul restabilirii în funcție și încasarea 2702,39 de lei cu titlu de taxă de stat.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În speță, prin încheierea din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul Serghei Toderica și cererii de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța. S-a comunicat lui Serghei Toderica că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului. S-a comunicat Societății pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, că urmează să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, precum și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 856,34 de lei. S-a comunicat apelanților că li se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite conform art. 369 alin.(1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art.369 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri (f.d.89-91).

La 29 noiembrie 2023, încheierea instanței de apel a fost expeditată, prin intermediul poștei electronice, avocatului apelantei, Andrei Tarîța, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, atașat la materialele dosarului (f.d. 95).

În termenul stabilit de instanța de apel, Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a înlăturat parțial neajunsurile cererii de apel, prezentând apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 825, 35 de lei (f.d. 93-95), or, potrivit încheierii din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău urma să prezinte dovada de plată a taxei de stat în sumă de 856, 34 de lei.

Drept urmare, prin încheierea din 17 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, or, Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi” nu s-a conformat integral indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat dovada achitării integrale a taxei de stat, în termenul și cuantumul stabilit.

Sub acest aspect, cu referire la mențiunile invocate de către Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, Completul de judecată le apreciază ca neîntemeiate, fiind declarative, fără suport probatoriu.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că Curtea de Apel Chișinău corect a punctat că, apelanta în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în vederea înlăturării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, Completul de judecată notează că Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975, cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012, cauza SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Recurenta nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale, astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților

Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Prin urmare, Completul de judecată constată că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, deoarece nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 15 noiembrie 2023 și nu a prezentat dovada taxei de stat în termenul și cuantumul indicat de instanța de apel.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, și de a menține încheierea din 17 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța.

Se menține încheierea din 17 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Toderica împotriva Societății pe Acțiuni „Mărculești-Combi”, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a compensației în locul restabilirii la locul de muncă și a despăgubirii pentru neachitarea la timp a salariului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi